

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Magdalenou Ježkovou ve věci

žalobkyně: **A. I.**

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, IČ 00007064**
Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. října 2018, č. j. OAM-172/ZA-ZA11-ZA17-2018 I.,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Včas podanou žalobou namítala žalobkyně nezákonnost shora identifikovaného rozhodnutí, kterým žalovaný rozhodl o její žádosti o mezinárodní ochranu tak, že se tato ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/19 99 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) neuděluje.

I. Obsah žalobních bodů

2. V podané žalobě vyslovila žalobkyně přesvědčení, že byla v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany zkrácena na svých právech a rozhodnutí žalovaného tedy

napadá v celém rozsahu. Konstatovala, že žalovaný porušil ust. § 2 odst. 1, § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 52 a § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), dále rovněž ust. § 12, § 14 a § 14a zákona o azylu, čl. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a zásadu non-refoulement.

3. Žalobkyně uvedla, že má v zemi původu obavu ze svého bývalého manžela, kterým byla fyzicky a psychicky týrána. O tom dle jejího názoru vypovídal i fakt, že volala po jednom incidentu s manželem policii, která jejího manžela nestíhala a ani neučinila žádná jiná opatření. Po rozvodu v roce 2014 jí začal vyhrožovat smrtí. Dále ji nutil, aby se přidala k politické straně Erdogana AKP a vyhrožoval odnětím jejich syna (M. M. K., rovněž žadatele o mezinárodní ochranu). Dále uvedla, že po rozvodu ji manžel několikrát znásilnil. Utekli před ním do Evropy pod záminkou dovolené v Praze. Žalobkyně má nyní informace o tom, že ji její bývalý manžel stále hledá. Žalobkyně neví, jak se má u tureckých státních orgánů dovolat ochrany před násilím. Má tedy za to, že má právo na udělení azylu či doplňkové ochrany, jelikož by jí v případě návratu do země původu hrozila vážná újma ve smyslu zákona o azylu. Odkázala přitom na ust. § 2 odst. 6 této právní úpravy.
4. Žalobkyně dále uvedla, že rozhodnutí žalovaného je v rozporu s požadavky směrnice 2011/95/EU, konkrétně jeho čl. 4 odst. 3 ve spojení s čl. 7 odst. 2.
5. Dále uvedla, že dle dostupných informací o zemi původu není ochrana před domácím násilím v Turecku ani účinná ani trvalá a má jen dočasný charakter. To je potvrzeno s tím, že se žalobkyně obracela, jak na policii, tak na nevládní organizace. Není tedy pravdou, že by byla laxní a nesnažila se dovolat pomoci. Turecko sice proklamuje rovnoprávnost žen a mužů a přijalo jako první stát i Úmluvu Rady Evropy o prevenci a potírání násilí vůči ženám a domácího násilí (tzv. Istanbulská úmluva), ale to dle jeho názoru neznamená, že tuto smlouvu plně respektuje. Česká republika sice ještě neratifikovala tuto úmluvu, ale podepsala ji 2. 5. 2016. Podpisem se tedy zavázala, že nebude činit kroky, které by byly v rozporu se smyslem této smlouvy. Dále upozornila, že žalovaný použil pouze jednu zprávu ohledně domácího násilí na ženách. Poskytnuté informace tudíž nemusí být vyvážené a správní orgán nezjistil stav věci tak, aby nebyly důvodné pochybnosti. Dále konstatovala, že z dostupných zpráv ohledně země původu vyplývá, že 38 % žen v Turecku je celoživotně fyzicky nebo sexuálně týráno jejich životním partnerem. I když je pravdou, že ženy mohou vyhledat pomoc a ochranu státních orgánů, v minulém roce bylo pět a v roce 2016 deset žen zabito, navzdory tomu, že byly pod ochranou. Měla rovněž za to, že v Turecku je nedostačující asistence a pomoc pro týrané ženy a odkázala přitom na závěrečná doporučení komise CEDAW. Upozornila, že ochrana státních orgánů Turecka není trvalá a účinná a žalobkyně má reálnou obavu z vážné újmy v případě návratu do země původu. Žalovaný měl dle jejího názoru důsledněji posoudit, jestli jí nebude v případě návratu hrozit ponižující a nelidské zacházení ve smyslu čl. 3 Evropské úmluvy a ochrany lidských práv a svobod a zda neporušil zásadu non-refoulement. Žalovaný se dle jejího názoru touto skutečností zabýval nedostatečně za použití pouze jednoho zdroje informací a vytýkal žalobkyni její nedůslednost. Měl také lépe prošetřit napojení jejího bývalého manžela na vládní stranu Erdogana.
6. Dále žalobkyně reagovala na názor žalovaného, dle něhož by se v případě jejího návratu do vlasti měla přestěhovat do jiného města. Uvedla k tomu, že i tuto variantu zkoušela a přesídlila z Antalye do Adany ke svému bratrovi, což představovalo vzdálenost 597 km,

avšak i tam ji manžel našel. Upozornila přitom na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 7. 2016, č.j. 1 Azs 113/2016 – 20, dále na rozsudek ze dne 28. 7. 2009, č.j. 5 Azs 40/2009 – 74 a uvedla, že žalovaný nevyhodnotil její status jako matky samoživitelky, která je navíc zranitelnou osobu, stejně jako její syn. V této části proto označila napadené rozhodnutí za nepřezkoumatelné.

7. Žalobkyně dále napadenému rozhodnutí vytkla, že pouze konstatuje, že žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobkyni v případě návratu do vlasti hrozilo nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestání. Žalovaný tento názor žádným způsobem nezdůvodnil, přitom by z rozhodnutí měl vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Nepřezkoumatelné rozhodnutí neposkytuje dostatečné záruky o tom, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces. Nebylo přihlédnuto k tomu, že žalobkyně je matkou samoživitelkou s nezletilým nemocným dítětem a tudíž je zranitelnou osobou. Odkázala přitom na ust. § 2 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Postupem žalovaného došlo dle jejího názoru k naplnění ust. § 3 správního řádu, neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu a rovněž i ust. § 2 odst. 4 této právní úpravy, neboť přijaté řešení není v souladu s veřejným zájmem a rozhodnutí neodpovídá okolnostem daného případu, dále i ust. § 50 odst. 3 a 4 správního řádu, neboť správní orgán nezohlednil skutečnosti hovořící ve prospěch žalobkyně a nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo. Žalovaný si neopatřil dostatečné podklady pro své rozhodnutí a nevyšel při svém rozhodování ze spolehlivě zjištěného stavu věci a nepřihléžel ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo. Neudělení jedné z forem mezinárodní ochrany žalobkyni a jejímu synovi by bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky a žalobkyni i jejímu synovi by hrozilo nebezpečí vážné újmy.

II. Vyjádření žalovaného

8. Žalovaný odkázal plně na obsah správního spisu, zejména na žádost o udělení mezinárodní ochrany, dále na pohovor a napadené rozhodnutí a ostatní písemnosti. Po zvážení individuálních okolností případu azylového příběhu žalobkyně a situace žen na území Turecké republiky sdělil, že není možné uvažovat o pronásledování v souvislosti s nepřipustným chováním jejího bývalého manžela k její osobě. Turecko zejména aktivně bojuje proti násilí na ženách a žalobkyně má legislativní i přímé nástroje, jak takovému nežádoucímu chování ke své osobě čelit. Vyžaduje to ovšem proaktivní a důsledný přístup z její strany, přičemž v těchto aktivitách nemůže být nikým jiným suplována. Žalobkyně se může plně obrátit na policejní a soudní ochranu pro její osobu, a pokud pak bude v prosazování své ochrany a zajmu důsledná, není důvod se domnívat, proč by se pomoci nemohla dovolat.
9. Dle názoru žalovaného je z materiálů ve spise založených zejména patrná ležérnost žalobkyně, přičemž k hádkám s bývalým manželem přivolala policejní hlídku pouze dvakrát, a jednou jim patrně udala špatnou adresu a podruhé byla hlídka odbyta telefonátem přítele jejího bývalého manžela. Rozvod v její věci již proběhl, její syn je zletilý, a pokud žalobkyně stále čelila obtížím s jejím bývalým manželem, měla se za předpokladu důslednosti a aktivity obrátit na policejní a soudní soustavu její vlasti.

10. Žalovaný k tomu připojil, že azylově relevantní pronásledování ze strany soukromých osob je velice výjimečným jevem a na území fungujícího státu se s ním lze setkat jen za specifických okolností (země roztržštěná občanskou válkou, etnicky diktovanými poměry atd.), to ale není tento případ. Pokud pak žalobkyně ke svému bývalému manželovi dále sděluje, že je to osoba z nuzných a rozvrácených poměrů, základního vzdělání, která se živí podřadnými pracemi, má malý výdělek, pije a je agresivní, pak žalovaný považuje za absurdní dávat do souvislosti okolnosti, že takováto osoba, byť by byla podporovatelkou vládnoucí strany AKP, by měla mít vliv na policejní či justiční složky jejího státu takového charakteru a rázu, aby jí tyto umožnily beztrestně obtěžovat svého partnera.
11. Žalobkyně jinak nebyla v minulosti jakkoliv politicky aktivní a nebyla ani v tomto ohledu ve své vlasti vystavena žádnému jednání, které by bylo možné označit za pronásledování z důvodů politických práv a svobod. To stejné se pak týká i jejího syna. Pokud by pak žalobkyně přes veškerou její snahu stále čelila obtěžujícímu chování ze strany svého bývalého manžela, má žalovaný za to, že je pro ni jistě adekvátnějším prostředkem nalezení ochrany v rámci vnitřního přesídlení v Turecku na neznámé místo, než je snaha o přesídlení do jiného státu. Žalobkyně totiž po Turecké republice volně cestovala již v minulosti (je schopna se bez problémů přemístit i mimo samotné hranice její vlasti), je schopna se aktivně postarat sama o sebe, přičemž i zbylé části Turecka jsou pro ni volně dostupné. To stejné pak platí rovněž i pro jejího syna, který je zletilým člověkem, a pokud by se v budoucnu dostal do konfliktu se svým otcem, nebo jej jeho otec fyzicky napadl, jako se to dělo v jeho dětství, pak má možnost se obrátit na bezpečnostní služby Turecka, obdobně, jako to udělal jeho otcem napadený učitel, který na něj podal trestní oznámení.
12. Žalovaný uvedl, že v průběhu správního řízení bylo rovněž objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany syna žalobkyně je primárně rodinná konfliktní situace, jak i podrobně plyne z obsahu výpovědi žalobkyně. Po zvážení individuálních okolností případu, výpovědi syna žalobkyně v souběhu s paralelní výpovědí žalobkyně samotné, žalovaný není toho závěru, že by chování manžela žalobkyně ve vztahu k její osobě splňovalo kritéria pronásledování, které rozeznává azylový zákon.
13. Pokud se pak jedná o partnerské pronásledování ze strany soukromé osoby, žalovaný konstatoval, že žalobkyně i její syn můžou na území Turecka najít potřebou ochranu, stejně jako je tomu na území jiného státu s fungující policií a soudní soustavou, která je v Turecku k dispozici, přičemž není důvod se domnívat, proč by jim tato ochrana při excesivním chování soukromé osoby neměla být poskytnuta (blíže Zpráva MV Velké Británie - Ženy obávající se genderově motivovaného násilí, květen 2018, ze dne 12. 7. 2018; Zpráva ARC, Přehled situace v Turecku, listopad 2017, ze dne 16. 4. 2018). Ostatně i další informace o Turecku jsou podobného rázu.
14. Žalovaný tak byl názoru, že žalobkyně i její syn nevyužili řádně všech daných možností k ochraně svých práv a nelze tedy na základě těchto zjištěných informací hovořit o tom, že by v jejich případě došlo k pronásledování prováděnému, podporovanému nebo trpěnému státními orgány či bezpečnostními složkami Turecka.
15. Žalovaný prohlásil, že v daném případě se jedná o konflikt mezi soukromými osobami, jak jsme je podrobně popsáno výše. Pokud se jedná o doplňkovou ochranu, její neudělení

tedy podrobně a řádně žalovaný rovněž odůvodnil v obou svých rozhodnutích, takže odmítl v tomto směru námitky o hrozbě případného nebezpečí, které by jim hrozilo v případě návratu do Turecka (viz rovněž informace o zemi původu), přičemž jejich obavy považoval za neodůvodněné, spekulativní či nadnesené. Po provedeném správním řízení nedospěl žalovaný k závěru, že by žalobkyně mohla ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování podle zákona o azylu, tj. z důvodu její rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, či že by jí takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Stejný závěr se pak týká i jejího syna. Žalovaný pečlivě a svědomitě hodnotil celou situaci žalobkyně i jejího syna a opatřil si k tomu veškeré potřebné podklady, včetně dostatečně vyčerpávajících informací o zemi původu. Veškeré použité informace jsou citovány v obou rozhodnutích, založeny ve spise a řádně zhodnoceny k okolnostem azylového příběhu žalobkyně i žalobce.

III. Posouzení věci krajským soudem

16. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v řízení podle části třetí hlavy druhé dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., s.ř.s., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“) bez nařízení jednání, když žalobkyně i žalovaný vyslovili s tímto postupem souhlas a usoudil následovně.
17. Z obsahu správního spisu krajský soud zjistil, 14. 2. 2018 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany v České republice a následně dne 22. 2. 2018 poskytla k podané žádosti údaje a sdělila, že se narodila na území Turecké republiky, dohoví se turecky a nevyznává žádné náboženství. Nikdy nebyla členkou žádné politické strany ani organizace. Je rozvedená. Má syna, jehož jménem také žádá o mezinárodní ochranu. Naposledy žila v podnájmu ve městě Antalya. Z Turecka odcestovala se synem dne 15. 12. 2017, oba měli česká víza. Nejprve jeli za bratrem žalobkyně, který jim všechno pomáhal zařizovat a dále vnitrostátní leteckou linkou do Istanbulu. Poté letecky do Prahy, kde na ně čekala bratrova švagrová, která je zavezla do Německa. Odsud pokračovali do Švýcarska, kde dne 17. 12. 2017 požádali o mezinárodní ochranu. V rámci dublinského systému ale byli vráceni do České republiky. Žalobkyně uvedla, že je zdravá, nemá žádné zdravotní potíže. K důvodům, které ji vedou k podání žádosti, uvedla, že utíká před svým bývalým manželem, který ji po rozvodu v roce 2014 začal vyhrožovat smrtí. Muž byl velmi agresivní a zažila s ním mnoho hádek o politice a byla jím i fyzicky napadena. Manželství nefungovalo. Byla využívána, manžel si na ni bral nejrůznější půjčky, které nesplácel. Pro jeho agresivitu se s ním dala rozvést.
18. Dále je z průběhu správního řízení zřejmé, že pohovor k žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl s žalobkyní proveden dne 22. 2. 2018 za přítomnosti tlumočníka tureckého jazyka. V něm žalobkyně popisovala svůj neutěšený život se svým bývalým manželem, o kterém uvedla, že je z rozvrácené rodiny a z nuzných poměrů. Pracoval jako pomocná síla v restauracích nebo jako řidič a vydělával málo peněz. Místo práce cestoval a věnoval se politice. Nutil žalobkyni, aby se přidala ke straně AKP. Uvedla, že se svým manželem zažila 4 až 5 větších excesů, manžel ji dokonce bil. Často byl pod vlivem alkoholu, a vyprávěl jí o převozech zbraní do Sýrie a rvačkách s oponenty. Bývalého manžela naposledy viděla v říjnu 2017, kdy dával souhlas synovi s vycestováním do Evropy. Bývalý manžel vyhrožoval rovněž bratrovi žalobkyně, když mu sdělil, že se chystá vyrazit do Prahy a manželku se synem tam hledat.

19. Žalovaný na základě výpovědi žalobkyně učinil v napadeném rozhodnutí závěr, že v průběhu správního řízení bylo objasněno, že tvrzeným důvodem žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobkyně je pronásledování ze strany jejího bývalého manžela.
20. Krajský soud posuzoval postup žalovaného při vydání napadeného rozhodnutí z pohledu jednotlivých ustanovení zákona o azylu.
21. Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.
22. Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že žalovaný se případem žalobkyně podrobně zabýval, posuzoval její azylový příběh na základě výpovědí žalobkyně učiněných v řízení o mezinárodní ochraně a na základě informací o zemi původu. Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že správní řízení netrpí vytýkanými vadami, napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem. Výčet důvodů pro udělení azylu uvedených v § 12 zákona o azylu je taxativní a nelze jej rozšiřovat o důvody další.
23. Ze správního řízení krajský soud rovněž zjistil, že žalovaný vzal v potaz žalobkyní uváděné důvody a následně se s nimi v odůvodnění napadeného rozhodnutí vypořádal. Lze se tedy přiklonit k závěru, že žalobkyně neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod. Žalobkyně neuváděla žádné potíže politického charakteru ani žádné jiné potíže se státními orgány ve své zemi původu. Žalobkyně na otázku týkající se jejího politického přesvědčení přímo odpověděla, že nebyla v minulosti politicky angažovaná. Neuvedla žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno učinit závěr, že vyvíjela ve své vlasti činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod. Nelze proto dospět k závěru, že by byla ve vlasti pronásledována ve smyslu § 12 písm. a) zákona o azylu.
24. V řízení dle názoru krajského soudu rovněž nebylo prokázáno, že by žalobkyně mohla mít důvodné obavy z pronásledování z důvodu své rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů, tedy z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebo že by jí takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Důvody pro udělení azylu na základě daného ustanovení jsou zákonem taxativně vymezeny.
25. Žalovaný v této souvislosti poukázal v napadeném rozhodnutí na skutečnost, že pokud by v projednávané věci mělo být hovořeno o pronásledování ve smyslu azylového zákona, musí být v souladu s ust. § 2 odst. 6 této právní úpravy původcem pronásledování státní orgán, strana nebo organizace ovládající stát nebo podstatnou část území státu, jehož je cizinec státním občanem. Původcem pronásledování sice může být soukromá osoba, to však jen za předpokladu, že lze prokázat, že stát, či jiná veřejná moc kontrolující stát, není schopna nebo ochotna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. Žalovaný po zvážení individuálních okolností případu a situace žen na území Turecké republiky konstatoval, že není možné uvažovat o pronásledování v souvislosti nepřipustného chování jejího bývalého manžela k její osobě. Žalovaný si

opatřil informace o postavení žen obávajících se násilného chování v Turecku obsažené ve zprávě Ministerstva vnitra Velké Británie ze dne 12. 7. 2018 a dovodil, že Turecko aktivně bojuje proti násilí na ženách a žalobkyně má legislativní přímé nástroje, jak takovému nežádoucímu chování ke své osobě čelit. Vyžaduje to ovšem proaktivní a důsledný přístup z její strany, a její úlohu v tomto procesu nemůže nikdo jiný suplovat. Žalovaný tedy nabytí přesvědčení, že žalobkyně se může plně obrátit na policejní nebo soudní ochranu pro její osobu a pokud by byla ve své činnosti důsledná, není důvod se domnívat, proč by se pomoci nemohla dovolat. Připomenul, že žalobkyně sama uvedla, že přivolala policejní hlídku pouze 2×, a v prvním případě udala špatnou adresu a ve druhém případě byla policejní hlídka nakonec telefonicky odvolána. Žalovaný rovněž vyslovil přesvědčení, že syn žalobkyně je již zletilý a pokud stále čelí obtížím se svým otcem, může se za předpokladu důslednosti a aktivity obrátit na policejní a soudní soustavu v jeho vlasti. Žalovaný rovněž vzpomenu, že azylově relevantní pronásledování ze strany soukromých osob je velice výjimečným jevem a na území fungujícího státu se s ním lze setkat jen za specifických okolností. To ale není případ žalobkyně. Žalovaný rovněž zpochybnil, že bývalý manžel žalobkyně, tak jak byl popisován samotnou žalobkyní, by mohl mít významný vliv na policejní a justiční složky jejího státu. Dále připomenul, že pokud by došlo k jednomu selhání přivolaných policistů, bylo by opět na žalobkyni, aby se přes soudní a další policejní ochranu svého práva domohla. Žalovaný pak následně zastával názor, že pokud by žalobkyně i přes veškerou její snahu stále čelila obtěžujícímu chování ze strany svého bývalého manžela, bylo by pro ni adekvátnějším prostředkem nalezení ochrany v rámci vnitřního přesídlení v Turecku, než snaha o přesídlení do jiného státu. Připomenul, že žalobkyně po Turecké republice volně cestovala již v minulosti a je schopna se aktivně postarat sama o sebe.

26. S takto vyslovenými závěry žalovaného se krajský soud v plném rozsahu ztotožňuje a odkazuje na ně. V této souvislosti připomíná judikaturu Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 6 Azs 8/2003, z níž lze dovodit, že *„Neučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně, že by mu sice byla poskytnuta, ale neúčinně“*. Lze se tedy přiklonit k názoru žalovaného, že je nutno použít všechny dostupné prostředky vnitrostátní ochrany, než nastoupí nástroje ochrany mezinárodní. Krajský soud rovněž odkazuje na další judikaturu Nejvyššího správního soudu č.j. 4 Azs 38/2003 – 23: *„Jak již bylo Nejvyšším správním soudem vícekrát judikováno, vybrožování ze strany soukromých osob nelze považovat za pronásledování ve smyslu zákona o azylu, jestliže ze zpráv, které byly podkladem rozhodování správního orgánu, vyplývá, že politický stav daného státu dává možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů“*.
27. Krajský soud má za to, že z podkladů žalovaného přitom nijak nevyplývalo, že by právní ochrana poskytovaná v Turecké republice byla nedostatečná či pro žalobkyni nedostupná. Žalovaný se s námitkami žalobkyně podrobně vypořádal, napadené rozhodnutí nelze považovat za nepřezkoumatelné a na jeho závěry krajský soud v plném rozsahu odkazuje.
28. Za správné, zákonné, zjištěným informacím odpovídající a taktéž náležitě odůvodněné považuje krajský soud i neudělení azylu dle § 13 a 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který sice zohledňuje rodinné vazby, ale uplatňuje se toliko vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků

azylanta, nebyl v případě žalobkyně shledán zákonný podklad, neboť žalobkyně není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona.

29. Podle ust. § 14 zákona o azylu, jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení azylu podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.
30. Udělení humanitárního azylu je zcela na volné úvaze správního orgánu a rozhodnutí o něm podléhá přezkumu soudu pouze v tom směru, zda nevybočilo z mezí a hledisek stanovených zákonem, zda je v souladu s pravidly logického usuzování a zda při zjišťování podkladů takového úsudku byla dodržena pravidla tzv. spravedlivého procesu. Za splnění těchto předpokladů není soud oprávněn z těchto skutečností dovozovat jiné nebo přímo opačné závěry. Na udělení azylu z humanitárního důvodu není právní nárok. K otázce jeho udělení se opakovaně vyjadřoval i Nejvyšší správní soud. Lze tak jistě odkázat na jeho rozhodnutí č.j. 2 Azs 8/2004 ze dne 11. 3. 2004, v němž se podává: *„Smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu“.* Nejvyšší správní soud v rozhodnutích ze dne 30. 9. 2004, sp. zn. 11 Az 204/2003, ze dne 30. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 20/2003, či ze dne 27. 8. 2003, sp. zn. 5 Azs 3/2003 uvedl, že obtíže žadatele o azyl stran obživy či možnosti seberealizace nelze bez přistoupení dalších okolností hodných zvláštního zřetele vnímat jinak, nežli jako důvody ekonomické, nepostačující k udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Pokud tedy žalovaný v projednávané věci odůvodnil, že žalobkyně je dospělou, plně svéprávnou a praceschopnou osobou, která se dokáže postarat sama o sebe a vydělat si na své živobytí prací, nelze než s tímto názorem souhlasit. Ohledně zdravotního stavu žalobkyně vypověděla, že nemá žádné zdravotní problémy. Žalobkyně rovněž nepochází ze země, která by byla vystavena aktuální humanitární katastrofě. Krajský soud se přiklonil k názoru žalovaného, že nebyl zjištěn žádný důvod zvláštního zřetele hodný pro udělení azylu dle ust. § 14 zákona o azylu.
31. Krajský soud dále z průběhu správního řízení zjistil, že správní orgán postupoval dle § 28 zákona o azylu a zkoumal, nesplňuje-li žalobkyně důvody k udělení tzv. doplňkové ochrany tak, jak je upravena v ust. § 14a a § 14b zákona o azylu.
32. Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo

vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

33. Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. V odůvodnění této části rozhodnutí (str. 6 - 8) žalovaný vycházel jak z informací od žalobkyně, tak z informací získaných v průběhu správního řízení, které lze označit za transparentní, objektivní a aktuální v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí a vypořádal se s nimi při posuzování skutečnosti, zda žalobkyni hrozí pro případ návratu vážná újma ve smyslu § 14a odst. 2 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že tomu tak není. Žalovaný se z pohledu doplňkové ochrany opětovně zabýval všemi žalobkyní tvrzenými skutečnostmi, přičemž konstatoval, že žalobkyně neuvedla žádnou takovou skutečnost, z které by vyplývalo, že by se v době svého pobytu v Turecké republice stala terčem cíleného zájmu státních orgánů své vlasti, z čehož by se dala možnost vzniku vážného nebezpečí v případě návratu do vlasti odvozovat. Žalovaný tak dospěl k závěru, že lze opodstatněně předpokládat, že žalobkyni v případě návratu do Turecké republiky by nemohlo ze strany tureckých státních orgánů nic konkrétního hrozit. Žalovaný znovu zopakoval, že žalobkyně může najít ochranu před obtěžujícím chováním manžela tak, aby jí nebyla způsobena vážná újma, kterou rozeznává azylový zákon. S těmito závěry se krajský soud rovněž ztotožňuje. Žalovaný přílehavě rovněž připomenul, že doplňkovou ochranu lze v případě nebezpečí mučení, nelidského či ponižujícího zacházení nebo trestu shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně hrozí. Z žádných důkazů přitom taková skutečnost nevyplývá.
34. Krajský soud rovněž shledal, že se žalovaný zabýval otázkou, zda žalobkyni hrozí v případě návratu do vlasti nebezpečí mučení nebo nelidského či ponižujícího zacházení. Žalovaný konstatoval, že pouhá možnost špatného zacházení nemá sama o sobě za následek porušení Evropské úmluvy o ochraně lidských práv, důvod pro doplňkovou ochranu lze shledat pouze tam, kde takové nebezpečí reálně a bezprostředně hrozí, nikoli tam, kde vůbec nastat nemusí. Dále konstatoval, že mu není z informací o Turecké republice známo, že by tento stát byl ve vnitřním válečném konfliktu nebo ve válečném stavu s jiným státem. Případné lokální incidenty se však netýkají středomořské oblasti, ze které žalobkyně pochází. Vycestování žalobkyně nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky České republiky. Lze tak uzavřít, že závěr žalovaného, dle něhož žalobkyně nesplňuje zákonné podmínky pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu byl zákonný. Z výpovědi žalobkyně a evidence žadatelů o udělení mezinárodní ochrany nevyplývá, že by v České republice byla udělena doplňková ochrana některému z rodinných příslušníků žalobkyně. Žalovaný tedy rozhodl v souladu se zákonem o azylu, když konstatoval, že žalobkyně nesplňuje důvody pro udělení doplňkové ochrany podle § 14b této právní úpravy.
35. Krajský soud závěrem konstatuje, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se závaznými právními předpisy i závaznou judikaturou Nejvyššího správního soudu a je

přezkoumatelné. S názory vyslovenými v odůvodnění napadeného rozhodnutí se krajský soud ztotožňuje a v plném rozsahu na ně odkazuje.

36. Ze shora uvedených důvodů krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
37. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalovaný, který měl ve věci plný úspěch, by měl právo na náhradu nákladů řízení před soudem proti žalobkyni, která ve věci úspěch neměla. Žalovaný však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Hradec Králové 22. listopadu 2019

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
samosoudkyně